

پوهنتون فارياب

پوهنځی تعلیم و تربیه

د پیاوړتیا بیولوژي

کتلاک د پیاوړتیا بیولوژي

سال ۱۴۰۴

مشخصات دیپارتمنت

نام: دیپارتمنت بیولوژی

سال تأسیس: ۱۳۵۶ هجری خورشیدی؛

نشانی: ولایت فاریاب، شهر میمنه، کارته جنرال دوستم

وبسایت:

فیسبوک: دیپارتمنت بیولوژی

ایمیل:

تاریخ شمولیت اولین گروپ محصلان در رشته بیولوژی: ۱۳۵۶ هجری خورشیدی

تاریخ اعطای اولین سند تحصیلی: ۱۳۵۷ هجری خورشیدی؛ به سویه چهارده پاس

جواز قانونی: منظور شده وزارت تحصیلات عالی

برنامه تحصیلی: لیسانس با مدرک B. Sc (Bachelor of Sciences)

فهرست مندرجات

عنوان

صفحه

۱.....	مقدمه
۲.....	تاریخچه دیپارتمنت بیولوژی
۳.....	دیدگاه دیپارتمنت بیولوژی
۳.....	مأموریت دیپارتمنت بیولوژی
۴.....	اهداف دیپارتمنت بیولوژی
۴.....	کریکولم و برنامه تحصیلی دیپارتمنت بیولوژی
۱۳.....	دست آوردهای دیپارتمنت بیولوژی
۱۴.....	ساختار تشکیلاتی دیپارتمنت بیولوژی
۱۶.....	امکانات و تسهیلات اکادمیک دیپارتمنت بیولوژی
۱۷.....	کارکردها و فعالیت‌های دیپارتمنت بیولوژی
۲۱.....	برنامه‌های کاری آینده دیپارتمنت بیولوژی
۲۳.....	تصاویری از امکانات و فعالیت‌های دیپارتمنت بیولوژی

جهت سهولت آشنایی با دیپارتمنت بیولوژی پوهنچی تعلیم و تربیه پوهنتون فاریاب و کسب اطلاعات دربارهٔ وجوه گوناگون کار و فعالیت تدریسی، تربیتی، تحقیقی، علمی و اداری این دیپارتمنت به تهیه و تدوین کتلاک دیپارتمنت ضرورت مبرم احساس می‌گردید.

در جریان بیش از دو دههٔ گذشته، پوهنتون‌ها و سایر مؤسسات تحصیلات عالی و واحدهای تحصیلی تشکیل‌دهندهٔ آن‌ها از هر نگاه در مسیر انکشافی سریع قرار گرفته است. افتتاح و آغاز به فعالیت شماری از دیپارتمنت‌های جدید، تدویر کورس‌های داخل خدمت، آغاز تحصیلات شبانه، افزایش میزان پذیرش و فراغت محصلان، ایجاد کمیته‌های کاری جدید در چوکات پوهنچی تعلیم و تربیه، گسترش دامنهٔ تحقیقات علمی و فعالیت‌های تحقیقی استادان و محصلان، ضرورت به چاپ و نشر چنین رهنمایی را در سطح هر دیپارتمنت به ویژه دیپارتمنت بیولوژی جدی‌تر ساخت.

مساعی و تلاش‌های مستمر گروه کاری توظیف شده در مجلس دیپارتمنت بیولوژی برای تهیه و تدوین کتلاک دیپارتمنت و گردآوری اطلاعات مورد نیاز در زمینه قابل یادکرد است.

شاید کتلاک دیپارتمنت بیولوژی پوهنچی تعلیم و تربیه پوهنتون فاریاب، این نخستین اقدام، با همه مشکلاتی که فراراه تهیه و تدوین آن وجود داشته است، خالی از عیب و نقص نباشد. اما آمر و اعضای کادر علمی دیپارتمنت بیولوژی سرافراز است که برای نخستین بار این دیپارتمنت دارای چنین شناسنامه‌ای می‌شود و می‌توان در آینده و چاپ‌های بعدی کاستی‌ها و نقایص موجود در کتلاک فعلی را رفع کرد و آن را بهتر گردانید.

دیپارتمنت بیولوژی به عنوان یک واحد اساسی علمی، تدریسی، تحقیقی و اداری پوهنچی تعلیم و تربیه پوهنتون فاریاب در کارتهٔ جنرال دوستم شهر میمنه، مرکز ولایت باستانی فاریاب موقعیت دارد.

دیپارتمنت بیولوژی که جزئی از پیکرهٔ پوهنچی تعلیم و تربیه پوهنتون فاریاب محسوب می‌گردد، دارای ساختار فیزیکی مستقل نبوده و در تعمیر پوهنچی مربوطه فعالیت‌های علمی، تدریسی، تحقیقی و اداری آن پیش برده می‌شود.

دیپارتمنت بیولوژی پوهنچی تعلیم و تربیه از لحاظ ساختار تشکیلاتی دارای آمر، اعضای کادر علمی و لابرات می‌باشد.

دیپارتمنت بیولوژی فارغده بوده و در آن فعلاً (۱۱۲) تن محصل در بخش روزانه درحال تحصیل و آموزش بوده و از بدو ایجاد این واحد علمی در سال ۱۳۵۶ تا اکنون (سال ۱۴۰۴ هـ ش) طی ۴۷ دوره، از بخش‌های داخل خدمت، روزانه و شبانهٔ این دیپارتمنت، به سویهٔ لیسانس فراغت حاصل نموده‌اند.

تاریخچه دیپارتمنت بیولوژی

دیپارتمنت بیولوژی از جمله دیپارتمنت‌های کلیدی پوهنچی تعلیم و تربیه بوده که تعلیم و تربیه نسل جوان کشور به به عنوان معلمان آینده و آراسته با زیور دانش نوین، صادق، وطن‌دوست و مسؤولیت‌پذیر، وظیفه بس خطیر و پرمسؤولیتی است که اعضای کادر علمی این دیپارتمنت به عهده دارند.

دیپارتمنت بیولوژی در سال ۱۳۵۶ هـ ش در چوکات موسسه عالی تربیه معلم وقت (پوهنتون فاریاب کنونی) تأسیس گردید. این دیپارتمنت تا سال ۱۳۶۶ به محصلان خدمات تحصیلی را تا سویه فوق بکلوریا (۱۴ پاس) ارائه می‌نمود. زمانی که مؤسسه‌ی عالی تربیه معلم به انستیتوت پیداگوژی ارتقاء کرد، فراغت اولین دور دانش‌آموخته‌گان رشته بیولوژی به سویه لیسانس نیز از سال ۱۳۶۸ آغاز گردید. دیپارتمنت بیولوژی کنونی ۷ تن اعضای کادر علمی با رتب علمی نامزد پوهنچار تا پوهنوال و درجه تحصیلی لیسانس تا ماستری دارد، که از زمره آن‌ها ۱ تن فعلاً (۱۴۰۴) مصروف ادامه تحصیل در مقطع ماستری در کشور ایران بوده و متباقی آنان، مشغول تدریس به محصلان رشته بیولوژی و سایر پوهنچی‌ها فعالیت‌های اکادمیک در مطابقت با لایحه وظایف استادان مؤسسات تحصیلات عالی اند.

این دیپارتمنت که ۱۱۲ تن محصل ذکور در بخش روزانه دارد، تا حال توانسته‌است صدها تن از دانش‌آموخته‌گان رشته بیولوژی را به سویه لیسانس طی ۴۷ دور فارغ و به جامعه تقدیم نماید. لازم به یادآوری‌ست، برنامه شبانه دیپارتمنت بیولوژی که در سال ۱۳۹۱ ایجاد گردیده و فعلاً محصل برحال ندارد، تا سال ۱۴۰۳ به تعداد ۱۲۰ تن از دانش‌آموخته‌گان رشته بیولوژی را در ۶ دور به سویه لیسانس فارغ داده است.

دیدگاه دیپارتمنت بیولوژی

تبدیل شدن به یک مرجع علمی فعال و پیش‌رو در تحقیقات و آموزش بیولوژی، پرورش رویکردهای نوآورانه در تدریس، تحقیق و کاربرد علم بیولوژی، کمک قابل توجه به درک و بهبود زندگی، طبیعت و رفاه انسان، ایجاد بستر مناسبی برای انتشار دستاوردهای تحقیقی، تسهیل ارتباط بین محققان و بهره‌برداری از دانش بیولوژی برای بهبود سلامت، امنیت غذایی و کیفیت زندگی جامعه و فراهم کردن یک محیط فکری که کنجکاوی، تفکر انتقادی و همکاری بین محصلان و اساتید را تحریک کند.

مأموریت دیپارتمنت بیولوژی

- انجام تحقیقات علمی اصیل و با کیفیت بالا که به سؤالات اساسی و کاربردی بیولوژی می‌پردازد و انتقال یافته‌های حاصل از این تحقیقات به جامعه‌ی علمی؛
- ارائه‌ی خدمات آموزشی جامع و با کیفیت در زمینه‌های مختلف علوم حیاتی، تجهیز محصلان به دانش نظری قوی، مهارت‌های عملی و تکنیک‌های علمی و پرورش ارزش‌های علمی و اخلاقی در جامعه؛

- تعلیم و تربیت بیولوژیست‌های اخلاق‌مدار، متخصص و ماهر برای مشاغل متنوع مانند دانشمندان، معلمان، تکنیشن‌ها و محققان در محیط‌های دانشگاهی و صنعتی؛
- توسعه‌ی دانش و مهارت‌های علمی مورد نیاز محصلان از طریق دوره‌ها، کارآموزی‌ها و فرصت‌های تحقیقاتی برای پرداختن به چالش‌های پیش روی جامعه در قرن بیست و یکم، از جمله تغییرات اقلیمی، بیماری‌های نوظهور و عدالت اجتماعی؛
- پرورش فارغ التحصیلانی با حس قوی مسئولیت اجتماعی و حرفه‌ای، آگاهی اخلاقی و درک مفاهیم گسترده‌تر علوم.

اهداف دیپارتمنت بیولوژی

۱. فراهم نمودن تحصیلات عالی با کیفیت و معیاری متناسب با نیاز جامعه؛
۲. توجه جدی و مستمر به انجام تحقیق و پژوهش‌های معیاری و پخش و نشر آن و احترام به دست‌آوردهای علمی دیگران؛
۳. ارائه‌ی تدریس معیاری و با کیفیت مطابق به نیازهای جامعه و برابر با ستندهای بین‌المللی؛
۴. تولید علم و استفاده‌ی سالم از نظریات و اندوخته‌های علمی دیگران؛
۵. نهادینه‌سازی فرهنگ مسئولیت‌پذیری و پاسخ‌گویی در قبال محصلان؛
۶. تربیت نیروی انسانی مستعد، متخصص و متعهد به آرمان‌های انسانی با توجه به نیازهای انکشافی جامعه؛
۷. پرورش و انکشاف استعدادهای فکری و علمی محصلان در فراگیری دانش و ارتقای مهارت‌های کار عملی و اندوخته‌های علمی آن‌ها برای خدمت‌گزاری مؤثر و بهتر به جامعه؛
۸. تقویت روحیه وحدت ملی و نهادینه‌نمون فرهنگ علم‌آموزی و مسئولیت‌پذیری در قبال پیشرفت و ترقی جامعه؛

ارزش‌ها

- دیپارتمنت بیولوژی در تلاش است تا با در نظرداشت هدایت، لوایح و مقررات پوهنتون در روشنی قوانین و دساتیر وزارت محترم تحصیلات عالی در بخش‌های مختلف به ارزش‌های ذیل پایبند باشد.
۱. گسترش فرهنگ اسلامی و مسلکی؛
 ۲. ارتقای دوام‌دار کیفیت تدریس توجه به کیفیت توأم با کمیت؛
 ۳. مسئولیت‌پذیری و همدیگرپذیری؛
 ۴. حفظ کرامت انسانی و رعایت کامل حقوق و اخلاق اسلامی و انسانی؛
 ۵. واقعیت‌گرایی و اقدام مبتنی بر شواهد و مدارک؛
 ۶. حفظ اسرار اداری و مسلکی دیپارتمنت؛
 ۷. فراهم نمودن زمینه دسترسی به تحصیلات عالی برای تمام اتباع کشور؛

۸. رعایت سلسله مراتب سازمانی؛

۹. دوری از هر نوع تبعیض و فساد اخلاقی و غیره ...

کریکولم و برنامه تحصیلی دیپارتمنت بیولوژی

دیپارتمنت بیولوژی پوهنهی تعلیم و تربیه، تحصیلات عالی به مقطع لیسانس را در رشته بیولوژی در دو بخش روزانه و شبانه، ارائه می‌نماید. برنامه لیسانس رشته بیولوژی شامل ۴ سال تحصیلی (۸ سمسٹر) می‌باشد که در مجموع ۱۶۲ کریدیت را احتوا می‌کند. مضامینی که در رشته بیولوژی تدریس می‌شوند، شامل مضامین اساسی (Basic Subjects)، حتمی تخصصی (Compulsory professional subjects)، پوهنتون شمول و اختیاری (Optional subjects) می‌باشند. مضامین اساسی و عمومی عمدتاً در ۴ سمسٹر اول و مضامین تخصصی در چهار سمسٹر بعدی تدریس می‌گردد. این؛ به معنای آن است که مضامین اساسی پیش‌شرط تدریس مضامین اختصاصی می‌باشد.

مضامین اساسی به مضامینی گفته می‌شود که آموزش آن‌ها برای ورود به اصل رشته لازمی می‌باشد و تهداب معلومات اختصاصی را تشکیل می‌دهد.

مضامین حتمی تخصصی به مضامین رشته‌ای گفته می‌شود که ضرورت حتمی و غیر قابل تعویض رشته‌ی تخصصی را می‌سازد. در بعضی پوهنتون‌ها این مضامین رشته‌ی اصلی را تشکیل می‌دهد.

مضامین اختیاری به مضامینی اطلاق می‌شود که محصل از میان چند انتخاب یا بدیل که به نحوی از آن‌ها به رشته تحصیلی‌اش ارتباط داشته و توسط پوهنهی در پروگرام تحصیلی گنجانیده شده باشد، یک یا چند مضمون آنرا انتخاب می‌نماید. تعیین مضامین اختیاری مربوط به دیپارتمنت بوده که بعد از تأیید شورای علمی پوهنهی انتخاب می‌گردد.

مضامین پوهنتون شمول؛ عبارت از مضامینی است که در تمام پوهنهی‌های مؤسسات تحصیلات عالی تدریس می‌گردد، مانند ثقافت اسلامی، تاریخ معاصر، لسان خارجی، حفاظت محیط زیست و کمپیوتر.

شیوه تدریس در دیپارتمنت بیولوژی پوهنهی تعلیم و تربیه آموزش فعال است که در آن علاوه از لکچر، از کارهای عملی و لابراتواری، کارهای گروهی و پروژه‌های صنفی نیز استفاده می‌گردد. ارزیابی آموزشی در این دیپارتمنت؛ شامل فعالیت‌های صنفی و امتحانات وسط و پایان سمسٹر می‌گردد. امتحانات پایان سمسٹر عمدتاً به سیستم آبجکتیو می‌باشد که در آن تعداد سوالات در هر مضمون از ۴۰ سوال کمتر بوده نمی‌تواند. امتحانات وسط و پایان سمسٹر، اغلب به صورت تحریری اخذ می‌گردد.

ساختار تشکیلاتی دیپارتمنت بیولوژی شامل آمر، اعضای کادر علمی و لابرات است. نصاب تحصیلی این

دیپارتمنت قرار ذیل می‌باشد

۱. جدول مضامین سمستر اول

سال (اول) سمستر (اول)											
شماره	مضمون	کود	کنگوری مضمون	تعداد کریدت	ساعات درسی هفته وار			دیپارتمنت مسئول تدریس	مضامین پیش نیاز	ملاحظات	
					نظری	عملی	ساحوی				مجموع
۱	بیولوژی عمومی ۱	B.Bio,0101	مسلکی	۴	۳	۱	۴	بیولوژی	ندارد		
۲	کیمیای عمومی	B.Bio,0106	اساسی	۴	۳	۱	۴	کیمیا	ندارد		
۳	ریاضی عمومی	B.Bio,0107	اساسی	۲	۲		۲	ریاضی	ندارد		
۴	انگلیسی اختصاصی	B.Bio,0104	همه شمول	۲	۲		۲	انگلیسی	ندارد		
۵	اساسات کمپیوتر	CS.Cs,0105	همه شمول	۲	۲		۲	آموزش کمپیوتر	ندارد		
۶	روان شناسی عمومی	B.Bio,0104	مسلکی	۲	۲		۲	روانشناسی و علوم تربیتی	ندارد		
۷	اصول دعوت و بیان	B.Bio,0109	اساسی	۲	۲		۲	ثقافت اسلامی/ شرعیات	ندارد		
۸	ثقافت اسلامی (نظام اعتقادی اسلام)	SI.IC.0171	همه شمول	۲	۲		۲	ثقافت اسلامی/ شرعیات	ندارد		
۹	ثقافت اسلامی (تجوید)	SI.IC.0172	همه شمول	۱	۱		۱	ثقافت اسلامی/ شرعیات	ندارد		
مجموعه				۲۱	۱۹	۲	۲۱				

مشخصات مضامین انتخابی										
شماره	مضمون	کود	کتگوری مضمون	تعداد کریدت	ساعات درسی هفته وار			دیپارتمنت مسئول تدریس	مضامین پیش نیاز	ملاحظات
					نظری	عملی	ساحوی			
۱										

											٢
								مجموعه			

۲. جدول مضامین سمستر دوم.

سال (اول) سمستر (دوم)											
شماره	مضمون	کود	کتنگوری مضمون	تعداد کريدت	ساعات درسی هفته وار				ديپارتمنت مسئول تدريس	مضامين پيش نیاز	ملاحظات
					نظري	عملي	ساحوی	مجموع			
۱	بيولوژی عمومی ۲	B.Bio,0201	مسلکی	۴	۳	۱		۴	بيولوژی	بيولوژی عمومی ۱	
۲	کیمیای عضوی	B.Bio,0217	اساسی	۲	۱	۱		۲	کیمیا	کیمیای عمومی	
۳	فزيك عمومی	B.Bio,0208	اساسی	۲	۲			۲	فزيك	ندارد	
۴	احصايه و احتمالات	B.Bio,0210	اساسی	۲	۲			۲	رياضی	رياضی عمومی	
۵	تعليم و تربيه اسلامي	B.Bio,0212	اساسی	۲	۲			۲	ثقافت اسلامي/ شرعيات	ندارد	
۶	شبهات جديد و ماديت	B.Bio,0213	اساسی	۲	۲			۲	ثقافت اسلامي/ شرعيات	ندارد	
۷	نظام عبادتي اسلام	SI.IC.0273	همه شمول	۲	۲			۲	ثقافت اسلامي/ شرعيات	ندارد	
۸	ثقافت اسلامي (سیرت)	SI.IC.0274	همه شمول	۲	۲			۲	ثقافت اسلامي/ شرعيات	ندارد	
مجموعه				۱۸	۱۶	۲		۱۸			

مشخصات مضامين انتخابی											
شماره	مضمون	کود	کتنگوری مضمون	تعداد کريدت	ساعات درسی هفته وار				ديپارتمنت مسئول تدريس	مضامين پيش نیاز	ملاحظات
					نظري	عملي	ساحوی	مجموع			
۱											
۲											

								مجموعه
--	--	--	--	--	--	--	--	--------

۳. جدول مضامین سمستر سوم

سال (دوم) سمستر (سوم)											
شماره	مضمون	کود	کتگوری مضمون	تعداد کریدت	ساعات درسی هفته وار				دیپارتمنت مسئول تدریس	مضامین پیش نیاز	ملاحظات
					نظری	عملی	ساحوی	مجموع			
۱	زولوژی غیر فقاریه	B.Bio,0314	مسلکی	۴	۳	۱		۴	بیولوژی	بیولوژی عمومی	
۲	نباتات عمومی ۱	B.Bio,0315	مسلکی	۴	۳	۱		۴	بیولوژی	بیولوژی عمومی	
۳	هستولوژی عمومی	B.Bio,0316	مسلکی	۳	۲	۱		۳	بیولوژی	بیولوژی عمومی	
۴	روان شناسی تربیتی	B.Bio,0318	مسلکی	۲	۲			۲	روانشناسی و علوم تربیتی	ندارد	
۵	نفس مسلمانان در تمدن جهان	B.Bio,0319	اساسی	۲	۲			۲	ثقافت اسلامی / شرعیات	ندارد	
۶	ثقافت اسلامی (نظام اخلاقی اسلام)	SI.IC.0375	همه شمول	۲	۲			۲	ثقافت اسلامی / شرعیات	ندارد	
۷	ثقافت اسلامی (نظام جتماعی اسلام)	SI.IC.0376	همه شمول	۲	۲			۲	ثقافت اسلامی / شرعیات	ندارد	
مجموعه				۱۹	۱۶	۳		۱۹			

مشخصات مضامین انتخابی											
شماره	مضمون	کود	کتگوری مضمون	تعداد کریدت	ساعات درسی هفته وار				دیپارتمنت مسئول تدریس	مضامین پیش نیاز	ملاحظات
					نظری	عملی	ساحوی	مجموع			
۱											

											٢
								مجموعه			

۴. جدول مضامین سمستر چهارم

سال (دوم) سمستر (چهارم)											
شماره	مضمون	کود	کتگوری مضمون	تعداد کریدت	ساعات درسی هفته وار				دیپارتمنت مسئول تدریس	مضامین پیش نیاز	ملاحظات
					نظری	عملی	ساحوی	مجموع			
۱	امبریولوژی انسان	B.Bio,0420	مسلکی	۲	۲			۲	بیولوژی	هستولوژی و بیولوژی عمومی	
۲	نباتات عمومی ۲	B.Bio,0415	مسلکی	۴	۳	۱		۴	بیولوژی	نباتات عمومی ۱	
۳	زولوژی فقاریه	B.Bio,0422	مسلکی	۴	۳	۱		۴	بیولوژی	بیولوژی عمومی	
۴	بیوشیمی	B.Bio,0421	اساسی	۲	۲			۲	کیما	کیمای عضوی	
۵	تاریخ معاصر افغانستان	SS.CH0403	همه شمول	۱	۱			۱	تاریخ	ندارد	
۶	اساسات محیط زیست	En.Es.0402	همه شمول	۲	۲			۲	حفاظت محیط زیست/ بیولوژی	بیولوژی عمومی	
۷	اوضاع کنونی جهان اسلام	B.Bio,0423	اساسی	۲	۲			۲	ثقافت اسلامی/ شرعیات	ندارد	
۸	ثقافت اسلامی (تربیه فکری)	SI.IC.0477	همه شمول	۲	۲			۲	ثقافت اسلامی/ شرعیات	ندارد	
۹	ثقافت اسلامی (ادیان ومذاهب)	SI.IC.0478	همه شمول	۱	۱			۱	ثقافت اسلامی/ شرعیات	ندارد	
مجموعه				۲۰	۱۸	۲		۲۰			

مشخصات مضامین انتخابی											
شماره	مضمون	کود	کتگوری مضمون	تعداد کریدت	ساعات درسی هفته وار				دیپارتمنت مسئول تدریس	مضامین پیش نیاز	ملاحظات
					نظری	عملی	ساحوی	مجموع			
۱											

											٢
								مجموعه			

۵. جدول مضامین سمستر پنجم

سال (سوم) سمستر (پنجم)											
شماره	مضمون	کود	کتگوری مضمون	تعداد کریدت	ساعات درسی هفته وار				دیپارتمنت مسئول تدریس	مضامین پیش نیاز	ملاحظات
					نظری	عملی	ساحوی	مجموع			
۱	بیولوژی مالیکولی حجره	B.Bio,0524	مسلکی	۳	۲	۱		۳	بیولوژی	بیولوژی عمومی و بیوشیمی	
۲	فزیولوژی نباتی ۱	B.Bio,0525	مسلکی	۲	۱	۱		۲	بیولوژی	نباتات عمومی	
۳	سیستماتیک نباتی	B.Bio,0526	مسلکی	۲	۲			۲	بیولوژی	نباتات عمومی	
۴	مایکروبیولوژی	B.Bio,0527	مسلکی	۳	۲	۱		۳	بیولوژی	بیولوژی عمومی	
۵	اساسات تعلیم و تربیه	B.Bio,0528	مسلکی	۲	۲			۲	روانشناسی عمومی و علوم تربیتی	ندارد	
۶	اندیشه های اجتماعی و تربیتی ابن خلدون	B.Bio,0529	اساسی	۲	۲			۲	ثقافت اسلامی / شرعیات	ندارد	
۷	ثقافت اسلامی (نظام سیاسی)	SI.IC.0579	همه شمول	۲	۲			۲	ثقافت اسلامی / شرعیات	ندارد	
۸	ثقافت اسلامی (نظام اداری اسلام)	SI.IC.0580	همه شمول	۲	۲			۲	ثقافت اسلامی / شرعیات	ندارد	
مجموعه				۱۸	۱۵	۳		۱۸			

مشخصات مضامین انتخابی											
شماره	مضمون	کود	کتگوری مضمون	تعداد کریدت	ساعات درسی هفته وار				دیپارتمنت مسئول تدریس	مضامین پیش نیاز	ملاحظات
					نظری	عملی	ساحوی	مجموع			
۱											
۲											

								مجموعه
--	--	--	--	--	--	--	--	--------

۶. جدول مضامین سمستر ششم

سال (سوم) سمستر (ششم)											
شماره	مضمون	کود	کنگوری مضمون	تعداد کریدت	ساعات درسی هفته‌وار			دیپارتمنت مسئول تدریس	مضامین پیش نیاز	ملاحظات	
					نظری	عملی	ساحوی				مجموع
۱	فزیولوژی نباتی ۲	B.Bio,0625	مسلکی	۲	۱	۱		۲	بیولوژی	نباتات عمومی و فزیولوژی نباتی ۱	
۲	ایکالوژی عمومی	B.Bio,0630	مسلکی	۴	۳	۱		۴	بیولوژی	بیولوژی عمومی	
۳	مایکروبیولوژی ۲	B.Bio,0627	مسلکی	۳	۲	۱		۳	بیولوژی	بیولوژی عمومی و مایکروبیولوژی ۱	
۴	میتود تدریس بیولوژی	B.Bio,0631	مسلکی	۲	۱	۱		۲	بیولوژی	ندارد	
۵	روش تحقیق بیولوژی	B.Bio,0632	مسلکی	۴	۲	۲		۲	بیولوژی	دارد	
۶	ارزیابی تربیتی	B.Bio,0633	مسلکی	۲	۲			۲	روانشناسی و علوم تربیتی	دارد	
۷	نظام اقتصادی اسلام	SI.IC.0681	همه شمول	۲	۲			۲	ثقافت اسلامی/ شرعیات	دارد	
مجموعه				۱۹	۱۳	۶		۱۹			

مشخصات مضامین انتخابی											
شماره	مضمون	کود	کتگوری مضمون	تعداد کُریدت	ساعات درسی هفته‌وار				مضامین پیش نیاز	ملاحظات	
					نظری	عملی	ساحوی	مجموع			
۱											
۲											

								مجموعه
--	--	--	--	--	--	--	--	--------

۷. جدول مضامین سمستر هفتم

سال (چهارم) سمستر (هفتم)											
شماره	مضمون	کود	کتگوری مضمون	تعداد کریدت	ساعات درسی هفته وار			دیپارتمنت مسئول تدریس	مضامین پیش نیاز	ملاحظات	
					نظری	عملی	ساحوی				مجموع
۱	اناتومی و فزیولوژی انسان ۱	B.Bio,0734	مسلکی	۴	۳	۱		۴	هیستولوژی و امبریولوژی		
۲	پرازیتولوژی	B.Bio,0735	مسلکی	۲	۱	۱		۲	بیولوژی عمومی و مایکروبیولوژی		
۳	تدریس آموزی	B.Bio,0736	مسلکی	۴	۲	۲		۴	روانشناسی و علوم تربیتی	ندارد	
۴	جنیتیک	B.Bio,0737	مسلکی	۴	۳	۱		۲	بیولوژی عمومی و بیولوژی مالیکولی		
۵	مونوگراف ۱	B.Bio,0738	پروء تحقیق	۲	۱	۱		۲	بیولوژی	روش تحقیق بیولوژی	
۶	ثقافت اسلامی (قرآن و علوم معاصر)	SI.IC.0782	همه شمول	۲	۲			۲	ثقافت اسلامی/ شرعیات	ندارد	
۷			انتخابی	۲	۲			۲	بیولوژی	ندارد	
مجموعه				۲۰	۱۴	۶		۲۰			

مشخصات مضامین انتخابی										
شماره	مضمون	کود	کتگوری مضمون	تعداد کریدت	ساعات درسی هفته وار			دیپارتمنت مسئول تدریس	مضامین پیش نیاز	ملاحظات
					نظری	عملی	ساحوی			
۱	بیوانفورماتیک			۲						
۲	صحت و کمک های اولیه			۲						

								مجموعه
--	--	--	--	--	--	--	--	--------

۸. جدول مضامین سمستر هشتم

سال (چهارم) سمستر (هشتم)											
شماره	مضمون	کود	کتگوری مضمون	تعداد کریدت	ساعات درسی هفته وار			دیپارتمنت مسئول تدریس	مضامین پیش نیاز	ملاحظات	
					نظری	عملی	ساحوی				مجموع
۱	اناتومی و فزیولوژی انسان ۲	B.Bio,0834	مسلمکی	۴	۳	۱		۴	هستولوژی و اناتومی و فزیولوژی ۱		
۲	بیوتکنالوژی	B.Bio,0840	مسلمکی	۲	۱	۱		۲	بیولوژی مالیکولی و جنیتیک		
۳	بیولوژیکل سایکلوزی	B.Bio,0841	مسلمکی	۲	۲			۲	بیولوژی روانشناسی و اناتومی و فزیولوژی		
۴	مونوگراف ۲	B.Bio,0838	پروء تحقیق	۲		۲		۲	بیولوژی روش تحقیق بیولوژی		
۵	ثقافت اسلامی (تمدن اسلامی)	SI.IC.0883	همه شمول	۲	۲			۲	ثقافت اسلامی/ شرعیات	ندارد	
۶	مدیریت آموزشی	B.Bio,0842	مسلمکی	۲	۲			۲	بیولوژی	ندارد	
۷	مصئونیت غذایی	B.Bio,0843	مسلمکی	۲	۲			۲	بیولوژی مایکروبیولوژی و بیوشیمی		
۸		B.Bio,0844	انتخابی	۲	۲			۲	بیولوژی	ندارد	
	مجموعه			۱۸	۱۴	۴		۱۸			

مشخصات مضامین انتخابی

شماره	مضمون	کود	کنگوری مضمون	تعداد کريدت	ساعات درسی هفته وار				ديپارتمنت مسئول تدريس	مضامين پيش نياز	ملاحظات
					نظري	عملي	ساحوي	مجموع			
۱	حفاظت تنوع بيولوژيکي			۲							
۲	مايکولوژی			۲							
	مجموعه										

دست‌آوردهای دیپارتمنت بیولوژی

دیپارتمنت بیولوژی پوهنچى تعلیم و تربیه از زمان ایجاد و آغاز به فعالیت خویش به عنوان یک واحد اساسی علمی، تدریسی، تحقیقی و اداری، دست‌آوردهای فراوان و متعددی در بخش‌های مختلف اکادمیک داشته که به عنوان نمونه، به مواردی از آن اشاره می‌شود:

۱- فراغت دانش‌آموخته‌گان به سویه‌های فوق بکلوریا (چهارده‌پاس) و لیسانس از زمان ایجاد دیپارتمنت در چوکات مؤسسه‌ی عالی تربیهٔ معلم در سال ۱۳۵۶ تا اکنون (۱۴۰۴ هـ ش) از بخش‌های داخل خدمت، روزانه و شبانه طی ۴۷ دوره؛

۲- برگزاری و یا همکاری در زمینهٔ برگزاری ده‌ها جشنوارهٔ فارغ‌التحصیلی، سیمینارها، کنفرانس‌های علمی، ورکشاپ‌های آموزشی و محافل ادبی و فرهنگی؛

۳- آموزش، پرورش و تقدیم ده‌ها تن دانش‌آموختهٔ ممتاز، مستعد و مبتکر به جامعه، که نظر به ظرفیت علمی و توانایی کاری، در رشتهٔ تحصیلی مربوطه از خود شایسته‌گی و برازنده‌گی نشان داده و از جایگاه مناسب، در بین افراد جامعه برخوردار بودند (آنهايي پدرو د حیات گفته‌اند) و هستند (آنانی که زنده‌اند).

۴- نگارش رساله‌های علمی- تحقیقی، ترجمهٔ کتب مختلف درسی از زبان‌های معتبر بین‌المللی به زبان دری و تألیف، چاپ و نشر چندین عنوان کتاب درسی از قبیل زولوژی غیرفقاریه و میکروبیولوژی عمومی (مؤلف؛ الحاج پوهاند شریفه نظری استاد دیپارتمنت بیولوژی)، بیولوژی عمومی (مؤلف مرحوم پوهنوال خیرمحمد ثبات استاد دیپارتمنت بیولوژی)، زولوژی فقاریه (مؤلف پوهنوال میرویس صافی استاد دیپارتمنت بیولوژی) و بیولوژی تکامل (مؤلف پوهندوی مهرانگیز سهیل استاد دیپارتمنت بیولوژی).

۵- ایجاد برنامهٔ شبانه در رشتهٔ بیولوژی؛

۶- تطبیق سیستم آموزشی کریدت در رشتهٔ بیولوژی؛

۷- ارتقای سطح‌دانش و مهارت مسلکی اعضای کادر علمی با راه‌اندازی ورکشاپ‌های آموزشی روش تحقیق، برنامه‌های تضمین کیفیت و روش‌های نوین تدریس؛

۸- ارتقای ظرفیت علمی و درجهٔ تحصیلی اعضای کادر علمی دیپارتمنت، از طریق اعزام آنان به بورسیه‌های خارج از کشور؛

۹- سهم‌گیری فعال آمر دیپارتمنت بیولوژی در بازنگری، تجدید و معیاری‌سازی نصاب درسی رشتهٔ مربوطه مطابق سیستم آموزشی کریدت در شهر کابل؛

مضامین پوهنتون‌شمول؛ عبارت از مضامینی است که در تمام پوهنچى‌های مؤسسات تحصیلات عالی تدریس می‌گردد، مانند ثقافت اسلامی، تاریخ معاصر، لسان خارجی، حفاظت محیط زیست و کمپیوتر.

۱۰- سهم‌گیری فعال و مستمر محصلان و استادان دیپارتمنت در زمینهٔ ایجاد محیط سرسبز و تأمین پاکي و صفایی در محدودهٔ پوهنچى با غرس نهال‌های زینتی؛

۱۱- بهبود و ارتقای کیفیت تدریس و تطبیق معیارهای تضمین کیفیت و اعتباردهی.

ساختار تشکیلاتی دیپارتمنت بیولوژی

دیپارتمنت بیولوژی از زمره دیپارتمنت‌های فارغ‌ده پوهنچی تعلیم و تربیه محسوب شده و ساختار تشکیلاتی آن شامل آمر، اعضای کادر علمی و لابرات است.

احصائیهی محصلان، اعضای کادر علمی و کارکنان

تعداد مجموعی محصلان بخش‌های روزانه و شبانه، کارمندان، کارمندان اکادمیک قراردادی و اعضای کادر علمی با تفکیک رتبه علمی و درجه تحصیلی قرار ذیل اند.

جدول (۱) آمار محصلان، اعضای کادر علمی و کارکنان دیپارتمنت

تعداد محصلان روزانه	۱۱۲
تعداد مجموعی محصلان شبانه	ندارد
تعداد مجموعی کارمندان اکادمیک تمام وقت	۷
تعداد مجموعی کارمندان اکادمیک نیمه‌وقت (قراردادی)	ندارد
تعداد مجموعی کارمندان تخنیکی	ندارد
تعداد مجموعی کارمندان خدماتی	ندارد

جدول (۲) آمار اعضای کادر علمی دیپارتمنت با تفکیک رتب علمی

تعداد کل پوهاندها	ندارد
تعداد کل پوهنوال‌ها	۱
تعداد کل پوهندوی‌ها	۴
تعداد کل پوهنمل‌ها	ندارد
تعداد کل پوهنیارها	ندارد
تعداد کل نامزد پوهنیارها	۲
تعداد کال استادان لیسانس	۲
تعداد کل استادان ماستر	۳
تعداد کل استادان دوکتور	ندارد
تعداد استادان مشغول به تحصیل در مقطع تحصیلی ماستری	۱
تعداد استادان مشغول به تحصیل در مقطع تحصیلی دکتورا	ندارد

ساختار تشکیلاتی دیپارتمنت بیولوژی

تناسب میان استادان و محصلان

دیپارتمنت به عنوان هسته‌ی فعالیت‌های اکادمیک در پوهنتون‌ها عنوان می‌شود. اساس فعالیت‌های دیپارتمنت‌ها شامل تدریس، تحقیق و ایجاد روحیه و نگرش مطلوب است که از طریق کادر علمی برای فراگیران عرضه می‌شود. این امر زمانی مؤثریت بالای را دارا می‌باشد که زمان و فرصت کافی برای رسیدگی به این امر مهم برای اعضای کادر علمی میسر باشد. به همین منظور یکی از شاخص‌های اساسی موفقیت امور اکادمیک هر دیپارتمنت، پوهنچی و پوهنتون بستگی به تناسب میان استاد و محصل دارد. زیرا؛ رسیدگی مشکلات محصلان و رفع اشکالات درسی آن‌ها از جمله اولویت درسی نظام آموزشی هر سازمان آموزشی از جمله پوهنتون به حساب می‌آید. به هر اندازه این تناسب معیاری باشد، کسب و فراگیری محتوای آموزشی و تربیت سالم محصلان را ممکن می‌سازد. دیپارتمنت بیولوژی پوهنچی تعلیم و تربیه پوهنتون فاریاب سالانه از طریق امتحان کانکور که از جانب ریاست ملی امتحانات در هماهنگی با وزارت تحصیلات عالی برگزار می‌گردد همه ساله حدود ۵۰ متقاضی کانکور را به عنوان محصل جدیدالشمول جذب می‌کند. برعلاوه مضامین خود این دیپارتمنت برخی از مضامین این رشته به عنوان مضامین اساسی در پنج دیپارتمنت پوهنچی تعلیم و تربیه، پوهنچی کمپیوتر ساینس، پوهنچی ادبیات و علوم بشری و پوهنچی شرعیات درسمسترهای مختلف تدریس می‌شود که حجم مسوولیت‌های اکادمیک اعضای کادر علمی این دیپارتمنت را با در نظر داشت تشکیل کم افزایش می‌دهد. به این اساس جدول شماره (۳)، تناسب استاد و محصل را در این دیپارتمنت نشان می‌دهد. جدول مذکور فقط براساس محصلین دیپارتمنت بیولوژی ساخته شده است نه براساس محصلین دیپارتمنت‌ها و پوهنچی‌های دیگری که اعضای این دیپارتمنت مسوولیت تدریس آن‌ها را دارند.

جدول ۳: جدول توزیع نسبت محصل به اعضای کادر علمی

دیپارتمنت بیولوژی	محصل	صنف اول	صنف دوم	صنف سوم	صنف چهارم	مجموعه	تعداد استادان	نسبت محصل محصل: استاد
	تعداد	۳۶	۲۲	۱۸	۳۸	۱۱۴	۵	۲۲/۸

امکانات و تسهیلات اکادمیک دیپارتمنت بیولوژی

دیپارتمنت بیولوژی دارای تسهیلات اکادمیک اندک مطابق تعداد و نیاز محصلان است. این دیپارتمنت اتاق‌های مورد نیاز برای نشستن و مطالعه اعضای کادر علمی و جابه‌جایی مواد و وسایل لابراتواری و همچنان انجام فعالیت‌های علمی، تحقیقی، تدریسی و اداری را ندارد.

برای اجرای دروس عملی و پرکتیک، دیپارتمنت بیولوژی از امکانات و تسهیلات کافی و معیاری برخوردار نیست. لابراتوار دیپارتمنت بیولوژی مجهز نبوده و از امکانات اندکی برخوردار می‌باشد.

برای اعضای کادر علمی دیپارتمنت بیولوژی، تعدادی از کامپیوترهای دیسکتاپ برای استفاده آنان موجود بوده، اما کامپیوتر لب مجهز که دارای انترنیت و سایر تسهیلات باشد، وجود ندارد.

دیپارتمنت بیولوژی برای نیل به اهداف استراتژیک خود، تسهیلات الکترونیک و وسایل کمک‌کننده درسی کافی از قبیل انترنیت کلپ، تلویزیون‌های LCD، کتابخانه الکترونیکی و پروجکتور (متناسب با تعداد صنف) در اختیار نداشته و از امکانات تکنالوژیکی اندک موجوده از قبیل کامپیوتر و پروجکتور، استفاده اعظمی می‌نماید.

کار و فعالیت‌های اکادمیک اعضای کادر علمی دیپارتمنت بیولوژی

دیپارتمنت بیولوژی اکنون ۷ تن اعضای کادر علمی اعم از طبقه ذکور و اناث با رتب علمی نامزد پوهنیار تا پوهنوال و درجه تحصیلی لیسانس تا ماستر دارد، که به منظور آموزش کادرها به‌سویه لیسانس دربخش روزانه و برنامه شبانه این پوهنحی، کار و فعالیت می‌نمایند.

اعضای کادر علمی (استاد و معاون استاد) این دیپارتمنت مطابق لایحه فعالیت‌های اکادمیک اعضای کادر علمی و متناسب با موقف اکادمیک خویش، فعالیت‌ها و وظایفی چون تدریس و اشتراک در تدریس زیر نظر استادان رهنما؛ تألیف، ترجمه و نگارش مقاله‌های علمی، ارزیابی آثار و کنفرانس‌های علمی اعضای کادر علمی و ابراز نظر در رابطه به آن‌ها، ارائه و یا مشارکت در طرح، تطبیق، ارزیابی و بازنگری طرزالعمل‌های کاری، پالیسی‌ها، پلان‌های انکشافی و استراتژیک، تهیه لچرنوت‌ها و رهنمود کارهای عملی، ساحوی و لابراتواری، اشتراک در محافل علمی، اشتراک در امتحان شمول به مؤسسات تحصیلات عالی، اشتراک در پروگرام‌های ترینینگ و ارتقای ظرفیت، اشتراک در ترکیب هیأت‌ها، مجالس مختلف، کمیته‌ها و شوراهای علمی، ارزیابی امتحانات، ارزیابی و طی مراحل تقرر کاندیدان عضویت در کادر علمی، تحقیق و سروی‌های علمی، رهنمایی محصلان و اعضای کادر علمی، اجرای تطبیقات، تمرینات و کارهای عملی؛ سهم‌گیری در انجام امور اداری و اکادمیک پوهنحی و پوهنتون؛ ارتقای سطح دانش به ویژه در رشته اختصاصی و کسب مهارت‌های آموزش کامپیوتر و لسان انگلیسی انجام داده، به منظور انکشاف و پیشرفت علمی و حفظ منافع و مصلحت‌های مؤسسه، در بهبود امور دیپارتمنت، پوهنحی و پوهنتون نقش فعال و سهم‌گیری مسؤولانه دارند.

مجلس دیپارتمنت بیولوژی

به منظور انسجام بهتر امور علمی، تدریسی، تحقیقی و اداری دیپارتمنت بیولوژی، مجلس دیپارتمنت متشکل از آمر (به حیث رئیس) و اعضای کادر علمی (به حیث اعضاء)، ایجاد می‌گردد.

طرح و ترتیب تشکیل اکادمیک، طرح و ارزیابی پلان‌ها و برنامه‌های درسی، علمی و تحقیقاتی، پیشنهاد تثبیت رتب علمی و ترفیع علمی اعضای کادر علمی، پیشنهاد تقرر و انفکاک اعضای کادر علمی، ارزیابی فعالیت‌های اکادمیک اعضای کادر علمی در اخیر هر سمسٹر، پیشنهاد ایجاد روابط با مؤسسات علمی داخلی و خارجی، تعیین و تشخیص کاندیدان بورس‌های تحصیلی، برنامه‌های آموزشی و محافل علمی و تحقیقی، انسجام امور تحقیقات علمی، تدریسی و اداری، ارتقای کیفیت و جستجوی راه‌های بهبود در زمینه، نظارت از تطبیق پلان‌ها و برنامه‌های آموزشی و طرح و پیشنهاد پلان‌های انکشافی در سطح دیپارتمنت، از زمره وظایف و صلاحیت‌های مجلس دیپارتمنت می‌باشد.

کارکردها و فعالیت‌های دیپارتمنت بیولوژی

امروز نیازمندی فزاینده به تحصیلات عالی در افغانستان موجود است، که مستوجب توجه بیشتر به کیفیت است. با این حال نهادهای تحصیلات عالی کشور با این که دست‌آوردهایی در دو دهه‌ی اخیر داشته است، چالش‌ها و مشکلات فراوانی نیز فرا راه آن‌ها قرار داشته و دارد. سیستم تحصیلات عالی کشور از سابقه معتبر و شناخته شده در منطقه برخوردار بود، که متأسفانه تقریباً در سه دهه جنگ دچار صدمات و ناهنجاری‌های گسترده‌ای شده است. دیدگاه ستراتیژیک تحصیلات عالی در کشور بیان می‌دارد که «ایجاد یک سیستم تحصیلات عالی دولتی و خصوصی با کیفیت عالی که جوابگوی نیازهای رشد و انکشاف افغانستان باشد، منتج به بهبود رفاه عامه گردیده، به ارزش‌های ملی پابند و مجهز به دانش پیشرفته علمی و دارای مدیریت عالی بوده و در سطح بین‌المللی دارای اعتبار و جایگاه برجسته می‌باشد.

دیپارتمنت بیولوژی بر اساس طرزالعمل کاری خود وظایف متعددی در راستای ظرفیت‌سازی، آگهی‌دهی، نظارت و ارزیابی، تهیه پلان‌ها، فارمت‌ها و رهنمودها، اجرای ارزیابی خودی، ارزیابی از کیفیت تدریس، تحقیق و عرضه خدمات در سطح دیپارتمنت را به عهده دارد.

دیپارتمنت بیولوژی به شکل نوبتی در هر ماه یک بار جلسه دایر نموده و درخصوص برنامه‌ریزی و پی‌گیری انجام ارزیابی خودی دیپارتمنت از طریق سنجش فعالیت‌ها و ارائه راهکارها و پیشنهادات مناسب و کمک به برنامه‌ریزی برای بهبود امور اکادمیک و اداری دیپارتمنت در مطابقت به معیارهای تعیین شده وزارت محترم تحصیلات عالی تصامیم اتخاذ نموده و در مطابقت با پلان عملیاتی سالانه خویش کار و فعالیت می‌نماید.

الف) بخش تدریسی: آموزش در دیپارتمنت بیولوژی به شکل ذیل ارائه می گردد:

۱. تدریس به شکل آموزش محور؛
۲. آموزش به طریقه تکنالوژی جدید؛
۳. آموزش مبتنی بر تحقیق؛
۴. آموزش مشارکتی؛
۵. آموزش مبتنی بر بحث؛
۶. آموزش مبتنی بر تفکر؛
۷. آموزش مبتنی بر تجارب یاد گیری و یاددهی؛
۸. آموزش با رویکرد استاد محوری؛
۹. آموزش با استفاده از میتودهای *OBE* و *SCL*؛

ب) تحقیقات اجرا شده در دیپارتمنت بیولوژی:

۱. اهمیت و ضرورت مواد معدنی در بدن انسان؛
۲. انواع حجرات پروکاریوتیک غیر معمولی؛
۳. بیماری های ناشی از پروتوزوا در انسان؛
۴. غده پانکراس و نقش آن در تنظیم میتابولیزم کاربوهایدریت؛
۵. ساختار هستولوژیک سیستم تنفسی انسان؛
۶. بیوتکنولوژی و نقش آن در زندگی انسان؛
۷. بررسی ویژگی ها و میکانیزم بیماریزایی ویروس ها؛
۸. بیماری دیابت و راه های کنترل و جلوگیری از ابتلا به آن؛
۹. تغییرپذیری بی نظمی های جینی؛
۱۰. تأثیر آلودگی ناشی از امواج الکترومقناطیسی بر سلامت انسان و راه های مقابله به آن؛
۱۱. بررسی تکامل موجودات زنده؛
۱۲. اهمیت غذایی و اقتصادی قارچ ها؛
۱۳. بررسی تاثیر ادویه بر رشد و نمو جنین؛
۱۴. میکرواورگانیزم های مفیده غذایی؛
۱۵. بررسی تاثیرات انسان بالای محیط زیست؛
۱۶. بررسی ویژه گی ها و میکانیزم بیماریزایی ویروس ها؛
۱۷. ساختار هستولوژی سیستم تنفسی انسان؛
۱۸. اثرات سوء تریاک از دیدگاه اسلام و ساینس بالای افراد جامعه؛

۱۹. نقش میکرواورگانیزم‌ها در حاصلخیزی خاک؛
۲۰. تقسیم‌بندی محیط‌های زیستی بحری و فاسیس‌های آن،
۲۱. بررسی خواص دارویی نبات گلدر (*Otostegia persica*)
۲۲. کاربرد بیوتکنولوژی و انجینیری جنیتیک در طبابت؛
۲۳. تاثیرات اکولوژیکی استخراج معادن فلزی بر محیط زیست؛
۲۴. دوران‌ها و دوره‌های جیولوژیکی زمین؛
۲۵. تشکیل سنگ‌های گرده و راه‌های جلوگیری آن،
۲۶. اثرات مواد مخدر و حرمت آن از دیدگاه اسلام و ساینس؛
۲۷. بررسی آلاینده‌های محیط زیست؛
۲۸. بررسی تنوع ریختی برخی خواص انتی‌اکسیدانی گیاه گلدر؛
۲۹. تکامل بیولوژیکی؛
۳۰. زولوژی فقاریه،
۳۱. Investigation of the Effects of Pollution Caused by the Emission of Electromagnetic Waves on Human Health
۳۲. Investigating the Evolution of Living Things
۳۳. Heredity and Its Application
۳۴. Induction of Embryogenesis in the Culture of Isolated Microspores of Wheat (*Triticum aestivum* L).
۳۵. Effect of Biological Materials on the Environment
۳۶. Development of Biology in the Passage of History
۳۷. Chromosomal Studies in Cell Therapy and ITS Applications
۳۸. Feasibility Study of Planting and Developing Atlas Plants (*Petunia hybrid* L.) and *Chrysanthemums* L. (*Chrysanthemum morifolium* L.) in Urban Steets of Karaj Considering the Effects of Light Pollution
۳۹. New Species of the genus *fruticiola* held 1838 (Gastropoda Pulmonata) From Afghanistan
۴۰. Влияние экологических факторов на комнатные растения рода герань (*Pelargonium* L'Hér. ex Ait)
۴۱. İpi қара малдарда каппа-казеин (CSN3) және лактоглобулин (BLG) гендерінің полиморфизмін бағалау

ج) در بخش‌های اکادمیک:

۱. تألیف، ترجمه و نگارش مقاله‌های علمی (کتاب‌های تألیف، ترجمه شده و تیزس در آرشیف دیپارتمنت موجود است).
۲. تدویر به موقع جلسات، ترتیب آجندا و ثبت فیصله‌های مجلس دیپارتمنت؛
۳. اجراءات اصولی در مورد فیصله‌های مجلس دیپارتمنت منجمله اسناد ترفیع علمی، امور مرتبط با تدریس، تحقیق، تألیف و ترجمه؛

۴. طرح و تطبیق پلان‌های مربوط به امور اداری و اکادمیک دیپارتمنت (پلان‌های استراتژیک، عملیاتی، تطبیقی، تدابیری، بهبود کیفیت تدریس، طرز‌العمل ارزیابی از کیفیت تدریس، و...)
۵. تنظیم امور اکادمیک و اداری دیپارتمنت (امور درسی، کارهای عملی و ساحوی، پروژه‌های صنفی، مونوگراف‌ها و سیمینارهای محصلان)؛
۶. ارزیابی فعالیت‌های اکادمیک اعضای کادر علمی دیپارتمنت در جریان سمسترهای بهاری و خزان و ارائه گزارش آن به مجلس دیپارتمنت و ریاست پوهنچی؛
۷. ارزیابی آثار و کنفرانس‌های علمی اعضای کادر علمی دیپارتمنت بیولوژی و دیپارتمنت‌های مماثل و ابراز نظر در رابطه به آن‌ها؛
۸. طی مراحل اسناد ترفیعات علمی اعضای کادر علمی دیپارتمنت؛
۹. اشتراک در محافل علمی؛
۱۰. اشتراک در شوراها و مجالس مختلف؛
۱۱. اشتراک در پروگرام‌های ترنینگ و ارتقای ظرفیت؛
۱۲. اشتراک در ترکیب هیئت‌ها و کمیته‌های پوهنچی و پوهنتون؛
۱۳. ارزیابی امتحانات؛

نوآوری‌ها در این دیپارتمنت:

۱. تدویر ورکشاپ آموزشی، رهنمود نگارش مونوگراف/ پایان‌نامه؛
۲. توزیع پرسشنامه‌ها، نظارت از کنترول صنف، گزارش ارزیابی اصلاحی و ارزیابی خودی؛
۵. امکانات درسی از جمله مواد آموزشی، کتابخانه‌ی دیپارتمنت و انترنت؛
۶. اقدامات و ابتکارات با همکاری اساتید دیپارتمنت صورت گرفته از جمله در ایجاد پوهنچی طب معالجوی؛
۷. دسترسی اساتید و محصلین به انترنت و سایت‌های مختلف انترنتی؛
۸. توزیع بروشر بخاطر جذب محصلین؛
۹. نصب دیدگاه و ماموریت دیپارتمنت در ویتترین دیپارتمنت نصب است؛
۱۰. نصب نصاب درسی تحصیلی ۸ سمستر برای آشنایی محصلین از مضامین دیپارتمنت، ویتترین دیپارتمنت نصب است.

هـ) بهبود خدمات و حمایت محصلان

۱. تعیین استاد رهنما/ مشاور به محصلان و ارائه‌ی مشوره‌های آموزشی لازم به آنان؛
۲. برگزاری سیمینار آگاهی‌دهی درخصوص سیستم کزیدت به دانشجویان جدیدالشمول؛
۳. راهنمایی محصلان درخصوص انتخاب موضوع، تهیه و تدوین و دفاع پایان‌نامه و تعیین استاد رهنما به آنان؛
۴. معرفی محصلان صنف چهار به سیرهای علمی؛
۵. معرفی محصلان به کورس‌های آموزشی؛

۵. معرفی محصلان سال چهارم رشته بیولوژی به کارآموزی (تدریس آموزی) به لیسه تجربه عربخانه، به منظور آشنایی آنان با روش ها و چگونگی روند تدریس معلمان مکاتب و ارتقای مهارت کاری و تدریسی شان و همکاری جدی و بی دریغ در زمینه؛

و) برنامه های انجام شده برای استادان:

- ۱- تدویر ورکشاپ دو روزه میتودولوژی تحقیق؛
- ۲- ورکشاپ دو روزه (شناسایی ژورنال های معتبر و نامعتبر بین المللی خارجی و داخلی و شیوه های نشر مقالات علمی در آنها؛
- ۳- تدویر ورکشاپ آگاهی دهی رهنمود نگارش مقاله علمی؛
- ۴- تدویر ورکشاپ آگاهی دهی سیستم مدیریت آموزش الکترونیکی تحصیلات عالی *HEIMIS* برای استادان کادر علمی؛
- ۵- تدویر ورکشاپ روش شناسی تحقیق؛
- ۶- ورکشاپ رهنمودی (تشریح پروسه مروری و دوره ی برنامه های علمی)؛
- ۷- کنفرانس علمی معرفی انواع منابع و شیوه های منبع یابی و منبع دهی؛
- ۸- تدویر ورکشاپ نگارش پروپوزل تحقیق.
- ۹- ورکشاپ سه روزه (آگاهی دهی پیرامون مدیریت و تحلیل ارقام با استفاده از سافت ویر (*SPSS*))؛
- ۹- تدویر سمینار سه روزه (دینی و اصلاحی برای استادان و کارمندان اداری پوهنون فاریاب)؛
- ۱۰- تدویر سمینار یک روزه (برنامه ی مجموعه ی احکام و فرامین امیرالمؤمنین حفظ الله تعالی)؛
- ۱۱- تدویر سمینار یک روزه (بیداری اسلامی)؛

برنامه های کاری آینده دیپارتمنت بیولوژی

دیپارتمنت بیولوژی پوهنهی تعلیم و تربیه جهت رسیدن به اهداف تعلیمی و تربیتی خود پلان ها را طرح و عملی می نماید که تطبیق آن تا حدی پاسخ گوی برآورده شدن اهداف این واحد علمی، تدریسی، تحقیقی و اداری می باشد.

دیپارتمنت بیولوژی مطابق قانون، لوایح، طرز العمل ها و مقررات وزارت تحصیلات عالی ملکی اجراءات لازم را مرعی می دارد. برنامه های تحصیلی این دیپارتمنت که در مقطع لیسانس است، براساس سیستم کرایدیت و مطابق نصاب تحصیلی مربوطه عیار و تطبیق می گردد.

فعالیت محصلان دیپارتمنت در چوکات پلان تعلیمی و در مطابقت با مفردات درسی عیار گردیده، علاوه از این که این فعالیت ها به طور مستمر از طرف استادان مربوطه جهت شناسایی و تفکیک بهتر استعدادها بازنگری می گردد، به اساس پلان مرتبه از طرف آمریت دیپارتمنت نیز مورد ارزیابی و بازنگری قرار می گیرد. آمریت دیپارتمنت به کمک اداره پوهنهی حتی الامکان در راستای حفظ و مراقبت صنوف درسی و پاک و نظافت داخل و اطراف آنها به گونه مستمر سعی و تلاش می نماید تا برای محصلان و استادان محیط پاک و آرام بخش را فراهم نماید.

دیپارتمنت بیولوژی، در پروسه پلانگذاری علمی، آموزشی و تدریسی محصلان و استادان را دخیل می- سازد. نظارت از تطبیق، ارزیابی و بررسی پلان ها براساس اهداف و تعیین استقامت های کاری دیپارتمنت صورت می گیرد.

آمریت دیپارتمنت به خاطر جلوگیری از فساد اداری، تبعیض و تعصب های سمتی، نژادی، لسانی، مذهبی، جنسیتی و بی عدالتی ها تصامیم شفاف و عادلانه گرفته و در تطبیق تصامیم خود جدی می باشد.

دیپارتمنت بیولوژی با کمک اداره پوهنچی تعلیم و تربیه و ریاست پوهنتون فاریاب به اساس پلان استراتیژیک پنج ساله خود، می کوشد به منظور معیاری شدن پروسه های علمی، تدریسی، تحقیقی و اداری و ارتقای کیفیت در تمامی سطوح این واحد تحصیلی، در آینده فعالیت های ذیل را انجام دهد:

- ۱- فراهم نمودن فرصت آموزش زبان انگلیسی و مهارت های کمپیوتر برای اعضای کادر علمی؛
- ۲- تجهیز لابراتوار دیپارتمنت بیولوژی با وسایل و مواد لازم لابراتواری که جوابگوی نیازمندی های استادان و محصلان مطابق دست آوردهای معاصر علوم در بخش ساینس، برای انجام تجارب باشد.
- ۳- اعزام اعضای کادر علمی این دیپارتمنت به بورسیه های آموزشی و تحصیلی کوتاه مدت و دراز مدت؛
- ۴- ایجاد سهولت های آموزشی از طریق تجهیز صنف درسی با وسایل و تجهیزات آموزشی الکترونیک مانند پروجکتور، تلویزیون های LCD و غیره؛
- ۵- ایجاد ارتباط و توأمیت همکاری های علمی با دیپارتمنت ها و پوهنچی های بیولوژی پوهنتون های معتبر کشور؛
- ۶- ارائه خدمات انترنتی به منظور ایجاد تسهیلات در زمینه فعالیت های آموزشی، علمی و تحقیقی محصلان و استادان دیپارتمنت.

تصاویر

امکانات و فعالیت‌های دیپارتمنت بیولوژی

شکل ۱. نمای داخلی صنف درسی و وسایل کمک آموزشی دیپارتمنت بیولوژی

شکل ۲. نمای داخلی لابراتوار دیپارتمنت بیولوژی

شکل ۳. نمای کتابخانه‌ی دیپارتمنت بیولوژی

شکل ۴. نمای داخلی اداری دیپارتمنت بیولوژی

شکل ۵. انجام تجارب لابراتواری در صنوف رشته بیولوژی

شکل ۶. نمای از تجارب استادان دیپارتمنت بیولوژی

شکل ۷. نمایی از اشتراک اعضای کادر علمی دیپارتمنت بیولوژی در کنفرانس های علمی

شکل ۸. نمایی از اشتراک اعضای کادر علمی دیپارتمنت بیولوژی در مجلس عمومی پوهنچی تعلیم و تربیه

شکل ۹. نمای از اشتراک اعضای کادر علمی در جلسه تضمین کیفیت

شکل ۱۰. نمای از جلسات دیپارتمنت بیولوژی

شکل ۱۱. نمای از اشتراک بازننگری نصاب تحصیلی برنامه لیسانس بیولوژی

شکل ۱۲.. نمای از تیم فوتسال محصلان رشته بیولوژی